وزن معنوی در آیه‌ی «وَالوَزنُ يَومَئِذِ‌ِالحَقُّ»

اگر «وزن» به این صورت باشد، حال به معنویات بیایید. چیزهایی که آیه‌ی شریفه می‌فرماید و در اینجا حضرت علیه السلام می‌فرمایند. اگر «وزن» به این معنا باشد، «میزان» چیست؟ «وَالوَزنُ يَومَئِذِ‌ِالحَقُّ»[1]؛ یعنی روزی می‌آید که وزن، در آن حق است. یعنی خفت باطل است. چیزی که وزن دارد ...؛ چرا ما به ثقیل، وزین می‌گوییم؟؛ چیزی که حالت اعتدال دارد، نمی‌افتد. اعتدال با استقرار همراه است. وقتی اعتدال با استقرار همراه است، با حقانیت همراه است. چون باطل، تذبذب دارد.

«إنّ‌الباطل كان زهوقا»[2]؛ ریخت باطل این است که استحکام و استقرار ندارد. «كَذٰلِكَ يَضرِبُ‌اللهُ‌الحَقَّ‌وَالباطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذهَبُ جُفاءً»[3]؛ این باطل می‌شود. این مطلب، از نظر لغوی هم خیلی مهم است.

بنابراین «وَالوَزنُ يَومَئِذِ‌ِالحَقُّ»، روزی می‌آید که آن روز استقرار و اعتدال درست و حسابی دا برای حق است. «حقّ» أی ثبت». برای آن امری است که ثابت است. حال سوره‌ی مبارکه‌ی کهف را ملاحظه بفرمایید. روی این آیات تأمل بفرمایید. مضمون آیه‌ی شریفه خیلی عجیب است! می

فرماید: «قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالأَخسَرِينَ أَعمٰالاً»[4]؛ «خسران» از چیزهایی است که به ضررکردن و در ترازو کم آوردن مربوط می‌شود. واژه‌های زیبای ادبی و بلاغی را ببینید. اعمالی که به شما ضرر می‌زنند و باعث خسران بر شما می‌شود، اخسرش هم هست. دیگر همه چیز شما را از شما می‌گیرد. هزینه‌ها را بر شما تحمیل می‌کنند که تمام سرمایه‌ی شما را تباه می‌کنند. آن چیست؟؛ به شما خبر بدهم؟ «الَّذِينَ ضَلَّ سَعيُهُم فِي الحَيَوٰةِ الدُّنيَا وَهُم يَحسَبُونَ أَنَّهُم يُحسِنُونَ صُنعًا»[5]؛ کارهاشان به این عالم فانی بود. همه‌ی موجودیت و سرمایه‌ی خودشان را صرف این عالم فانی کرده بودند. «ضلّ سعیهم»، از بین رفت و محو شد. «وَهُم يَحسَبُونَ أَنَّهُم يُحسِنُونَ صُنعًا»؛ تازه خیالش می که دارد خیلی کار مهمی انجام می‌دهد. «أُولٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِـَٔايٰتِ رَبِّهِم وَلِقَائِهِ»؛ که لقائش که آخر و ابدیت و قرار و از بین نرفتن است، «فَحَبِطَت أَعمٰلُهُم»؛ این اعمالی که به خیال خودشان در دنیا خوب انجام می‌دهند، از بین می‌رود. «فَلَا نُقِيمُ لَهُم يَومَ القِيٰمَةِ وَزنًا»[6]؛ آنجا که می‌زان می‌آید، می‌گوییم یک عمل ماندگار بیاورید. «حق» یعنی ماندگار. «وزن» یعنی آنچه که قرار دارد. لذا می‌خواستم بگویم سنگینی هم لازمه‌ی وزن است. چون وزن دارد، پس سنگین است و قرار دارد. چیزی که سنگین است را، نمی‌توانید سریع تکانش بدهید. اما آنچه که مثل پر کاه می‌مانند، وزن ندارد. یعنی قرار و استقراری که باید داشته باشد را، ندارد. «ذٰلِكَ جَزَاؤُهُم جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا ءَايٰتِي وَرُسُلِي هُزُوًا»[7]؛ امروز که ثابت است، سرمایه‌ی خودشان را هدر دادند. «انّ‌الانسان لفی خسر»؛ مرتب دارد از او خسران می‌آید.

«وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ» ر کنار این بگذاری، شما خودتان آن چه چیزی نیاز دارید که میزانتان سنگین شود؟ حق. حق چیست؟ امر ثابت ماندگار است. همیشه این حدیث را دم می‌آید، برای خودم که خیلی جالب است و همیشه هم می‌گویم. در بحارالانوار هست که حضرت عیسی علیه‌السلام فرمودند: آیا می‌خواهید به شما خبر بدهم که وقتی یک متاع فاسدشدنی به دست شما آمد ... . مثلاً کسی یک چیزی برای شما می‌آورد و زیاد است و فاسد می‌شود. میوه‌ای ای ... ؛ راحت‌ترین مثالش این است که در تابستان یخچال نباشد و کسی برای شما یخ بیاورد. لحظه به لحظه دارد آب می‌شود. می‌گویند عمر مثل یخ است که دارد آب می‌شود. حضرت فرمودند: می‌خواهید شما را خبر بدهم به چیزی که اگر به دست شما رسید فاسد می‌شود و تباه می‌شود، دیگر برای شما نمی‌ماند؛ می‌خواهید یک چیزی به شما نشان بدهم که در آنجا بگذاری که تا ابد سالم بماند؟ سالم و سرحال بماند! به تعبیری ما یک فریزری که تا ابد آن را برای شما فریز می‌کند. حضرت فرمودند تا یک چیزی را دیدی که خراب می‌شود و ماندگاری ندارد، آن را در راه خداوند متعال انفاق کنید! تا انفاق کردی و آن را در راه خدا دادی، آن را در یک جایی گذاشته‌ای که تا خدا، خدا هست، آن هم هست. برای شما می‌ماند.

---

[1]. الاعراف، آیه‌ی ۸.

[2]. الاسراء، آیه‌ی ۸۱.

[3]. الرعد، آیه‌ی ۱۷.

[4]. الکهف، آیه‌ی ۱۰۳.

[5]. همان، آیه‌ی ۱۰۴.

[6]. همان، آیه‌ی ۱۰۵.

[7]. همان، آیه‌ی ۱۰۶.

بازبینی #2
ایجاد شده 13 فوریه 2024 14:15:51 توسط ... .
به روزرسانی شده 15 فوریه 2024 10:46:18 توسط ... .